

Historia Sekcji Rytmiki

Sekcja Rytmiki w Państwowym Liceum Muzycznym im. K. Szymanowskiego w Katowicach została otwarta 1 września 1967 roku przez ówczesnego dyrektora szkoły Aleksandra Warykiewicza jako Sekcja Rytmiki w ramach Wydziału Wychowania Muzycznego. Funkcję prowadzącej Sekcję objęła Ewa Nowak – uczennica i studentka Janiny Mieczynskiej – pierwszej absolwentki samego Emila Jaques-Dalcroze’a, absolwentka Sekcji Rytmiki w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Łodzi z 1963 roku, a do roku 1986 jedyna – wśród działających na Śląsku pedagogów – posiadająca studia wyższe w zakresie rytmiki. Od 1973 roku Sekcja Rytmiki współistniała jako część Sekcji Przedmiotów Teorii Muzyki i Rytmiki, by od 1989 roku zaistnieć jako samodzielny Wydział Rytmiki. W roku szkolnym 2018/2019 Wydział Rytmiki przekształcony został w sekcję współistniejącą w Sekcji Rytmiki, Chóru i Orkiestry.

W pierwszym piętnastoleciu istnienia sekcji działalność pedagogiczna Ewy Nowak polegała przede wszystkim na zdobywaniu pierwszych doświadczeń pedagogicznych, poszukiwaniu właściwego kierunku rozwoju rytmiki, reformowaniu dotychczas istniejących programów nauczania i opiece merytorycznej nad procesem nauczania rytmiki w szkołach muzycznych I i II stopnia województwa śląskiego. Czas ten zaowocował dokonaniem, mającymi na celu wprowadzenie i zaadaptowanie zreformowanego programu nauczania rytmiki. W skostniałym systemie, w którym zajmowano się głównie metryką przy akompaniamencie bazującym na tonalności, nowe propozycje programowe stanowiły powrót do źródeł metody Emila Jaques-Dalcroze’a. Ewa Nowak – przykładając wielką wagę do przedmiotu technika ruchu, który przypominał o dalcrozowskiej *plastique animée* – kształtowała i rozwijała w uczennicach świadomość ciała. Ów artystyczny wymiar rytmiki, mający swe zwieńczenie w kompozycjach ruchowo-przestrzennych, wspierany był także świadomością metodyczną, związaną z aspektem pedagogicznym metody.

Zgodnie z nowymi założeniami Ewa Nowak pracowała przez kolejne 15 lat, tworząc stopniowo kadrę pedagogiczną, złożoną ze swoich byłych wychowanek. W 1983 roku pracę jako nauczycielka rytmiki i improwizacji fortepianowej podjęła Iwona Szupiluk (Mida), absolwentka Akademii Muzycznej w Katowicach, a w 1988 roku Grażyna Piskorz, absolwentka Akademii Muzycznej w Poznaniu i Szczecinie. Tworzący się z czasem zespół pedagogów wraz z prowadzącą sekcję uczestniczył w licznych kursach doszkalających, organizowanych w różnych miastach Polski, między innymi z udziałem wykładowców z Instytutu Jaques-Dalcroze’a w Genewie. W atmosferze samodoskonalenia, na bazie wymienianych doświadczeń, zespół pedagogów Wydziału Rytmiki wcielał w życie dalcrozowską ideę zakładającą integrację rytmiki, solfeżu i improwizacji.

W dziedzinie improwizacji fortepianowej doniosłe przemiany zapoczątkował Józef Podleski, nauczyciel przedmiotów ogólnomuzycznych, który we wstępnej fazie nauczania improwizacji wprowadził tzw. swobodną atonalność, przełamując dotychczasowe konwencje i nawyki słuchowe. Koncepcję tę Józef Podleski – z inspiracji kierownictwa wydziału – prezentował w czasie seminariów dla nauczycieli rytmiki na Śląsku, odbywających się cyklicznie z czynnym udziałem uczennic, a także samych pedagogów. Tę innowacyjną formę nauczania improwizacji przejęły Iwona Szupiluk (Mida) i Grażyna Piskorz, wychowane zresztą w tej tradycji. Do tego grona dołączyła Magdalena Łazarz, nauczycielka rytmiki w Państwowej Podstawowej Szkole Muzycznej w Katowicach, wnosząc wieloletnie doświadczenie w pracy z małymi dziećmi oraz reprezentując klasyczny warsztat improwizatorski bazujący na tonalności. W takim składzie grono pedagogów pracowało nad koncepcją nauczania improwizacji fortepianowej, stanowiąc jednocześnie – począwszy od 1989 roku – poszerzone grono pedagogiczne, nauczające przedmiotów kierunkowych.

Trzon pedagogiczny stanowiły wówczas: Ewa Nowak, Iwona Szupiluk (Mida), Grażyna Piskorz oraz Magdalena Łazarz. Pomimo ograniczonych warunków lokalowych | w Państwowym Liceum Muzycznym odbywały się koncerty otwarte wraz z prelekcjami, komentującymi i objaśniającymi metodę Emila Jaques-Dalcroze'a. Organizowane były one z myślą o rodzicach, nauczycielach, środowisku muzycznym i wszystkich zainteresowanych. W tym też roku – 1989 – Ewa Nowak obok kierowania Wydziałem Rytmiki w Liceum podjęła się prowadzenia nowo utworzonej sekcji rytmiki w Akademii Muzycznej w Katowicach. Pierwszą kadrę akademicką nowo utworzonej sekcji stanowiły współpracownice z liceum. Ścisłą współpracą Państwowego Liceum Muzycznego z Akademią Muzyczną – dzięki osobie kierującej – spowodowała wówczas objęcie działalnością propagatorską szerszego kręgu zainteresowanych, wpływając równocześnie na wzrost zapotrzebowania na różnego rodzaju imprezy pedagogiczno-artystyczne z udziałem uczennic Wydziału Rytmiki PLM w Katowicach. Nie bez znaczenia była również zmiana sytuacji lokalowej szkoły – w 1990 roku Wydział Rytmiki otrzymał w użytkowanie ogromną salę w budynku przy ulicy Przemysłowej 10 w Katowicach. Nastąpił okres intensywnego dzielenia się wiedzą i umiejętnościami, początkowo na gruncie regionu, a następnie całego kraju. Ewa Nowak zainicjowała i zorganizowała cztery ogólnopolskie seminaria rytmiki (20-22.02.1998 r. I – Ogólnopolskie Seminarium Rytmiki w ramach obchodów 60-lecia Liceum Muzycznego w Katowicach pod nazwą *Integralność procesu kształcenia w metodzie rytmiki E. Jaques-Dalcroze'a*, 20-22.03.2000 r. – II Ogólnopolskie Seminarium Rytmiki pod nazwą *Emil Jaques-Dalcroze – tradycja i rzeczywistość*, 8-10.03.2002 r. – III Ogólnopolskie Seminarium Rytmiki pod nazwą *Wykorzystanie literatury muzycznej na lekcjach rytmiki*, 12-14.03.2004 r. – IV Ogólnopolskie Seminarium Rytmiki w Katowicach) oraz trzy seminaria dla nauczycieli rytmiki szkół muzycznych Regionu Górnośląskiego (16.01.2003 r. – Seminarium dla nauczycieli rytmiki Regionu Górnośląskiego *Zasady komponowania ruchu w przestrzeni zgodnie ze stylem i formą*, 17.06.2003 r. – II Seminarium *Wymagania programowe w poszczególnych klasach w zakresie przedmiotów kierunkowych na Wydziale Rytmiki*, 29.11.2003 r. – III Seminarium *Wymagania programowe w poszczególnych klasach w zakresie przedmiotów kierunkowych na Wydziale Rytmiki / kontynuacja*, 10.01.2004 r. – IV Seminarium *Muzyczno-pedagogiczne wartości literatury muzycznej w realizacji twórczych zadań ruchowych na Wydziale Rytmiki w średniej szkole muzycznej*). Ewa Nowak zawiązała wówczas istniejące do dziś nici przyjaźni z pedagogami rytmiki z Piły, na czele z Urszulą Jaworską. Zaowocowało to niezapomnianymi Warsztatami Rytmicznymi, w których uczennice i pedagodzy z Katowic nieprzerwanie uczestniczą od roku 1993.

Nową jakość pracy, jak również inne możliwości prezentowania osiągnięć artystyczno-pedagogicznych wyznaczyła w 1999 roku przeprowadzka do nowo wybudowanego budynku szkoły na Osiedlu Tysiąclecia w Katowicach. Dzięki wyobraźni i staraniom Ewy Nowak stworzono „Królestwo Rytmiki” – z dwoma salami do ćwiczeń ruchowych, dwoma salami improwizacji fortepianowej, szatniami oraz małym „rytmicznym” pokojem nauczycielskim. Od tego momentu rokrocznie w okazałej Sali koncertowej odbywają się Doroczne Koncerty Integracyjne z udziałem zaproszonych gości – niejednokrotnie zespołów prowadzonych przez absolwentki, jak również koncerty dyplomowe.

W 2007 roku po przejściu Ewy Nowak na emeryturę kierownictwo Wydziału Rytmiki, a obecnie Sekcji Rytmiki, Chóru i Orkiestry przejęła Aleksandra Maciejczyk. Od tego momentu kadrę Sekcji stanowiły: prof. AM dr hab. Barbara Dutkiewicz (absolwentka z roku 1990), dr Aleksandra Maciejczyk (z d. Bobrzyk, absolwentka z roku 1994), dr Anna Lipiec (z d. Szczepańska, absolwentka z roku 1996), mgr Aleksandra Rzepka (absolwentka z roku

1998), mgr Monika Kionka (z d. Dydak, absolwentka z roku 1999) oraz psycholog – mgr Małgorzata Gondek.

W 2010 roku dzięki zaangażowaniu i wsparciu ówczesnego wizytatora Jerzego Sieczki zapoczątkowane zostały cykliczne przeglądy, współorganizowane przez Centrum Edukacji Artystycznej – *Przegląd Zespołów Rytmiki Szkół Muzycznych I stopnia i Baletowych Regionu Śląskiego* oraz *Przegląd Specjalności Rytmika Szkół Muzycznych II stopnia Regionu Śląskiego i Opolskiego*.

Celem *Przeglądu Zespołów Rytmiki Szkół Muzycznych I stopnia i Baletowych Regionu Śląskiego* jest umożliwienie pokazu interpretacji ruchowo-przestrzennych utworów muzycznych, zgodnych z ideą twórcy metody rytmiki E. Jaques-Dalcroze'a, prezentacja umiejętności uczniów na danym etapie nauczania, porównanie osiągnięć edukacyjnych w procesie kształcenia oraz konfrontacja metod pracy, wynikających z doświadczeń pedagogicznych poszczególnych ośrodków. Formuła przeglądu zakłada występ zespołów rytmiki klas I-III oraz IV-VI szkoły muzycznej I stopnia, spotkanie metodyczne dla nauczycieli oraz warsztaty dla pedagogów. Impreza odbywa się w trzeci wtorek marca – I Przegląd odbył się 29.03.2010 roku gromadząc 180 uczniów oraz 21 pedagogów z 12 szkół regionu, II – 28.03.2011 roku gromadząc 193 uczniów oraz 19 pedagogów z 11 szkół regionu i 1 szkoły spoza regionu, III – 26.03.2012 roku gromadząc 224 uczniów z 12 szkół regionu i 1 szkoły spoza regionu, jak również 25 nauczycieli z 17 szkół, IV – 19.03.2013 roku gromadząc 268 uczniów z 17 szkół regionu oraz 33 pedagogów z 21 szkół (warsztaty *Rytmika i kształcenie słuchu na wesolo* poprowadziła mgr Magdalena Ziółkowska), V – 18.03.2014 roku gromadząc 416 uczniów z 21 szkół muzycznych regionu i 1 szkoły baletowej oraz 39 pedagogów (warsztaty *Ruch, śpiew i improwizacje instrumentalne według systemu wychowania muzycznego Carla Orffa* poprowadziła mgr Monika Kionka), VI – 17.03.2015 roku gromadząc 436 uczniów z 21 szkół muzycznych regionu i 1 szkoły baletowej oraz 31 pedagogów (warsztaty *Polskie tańce narodowe* poprowadziła mgr Katarzyna Dziok), VII – 15.03.2016 roku gromadząc 487 uczniów z 21 szkół muzycznych regionu, 1 szkoły baletowej i 1 z ogólnokształcącej szkoły społecznej oraz 38 pedagogów (warsztaty *Solfège dalcroze'owski w szkole muzycznej I stopnia* poprowadziła prof. AM dr hab. Anetta Pasternak), VIII – 27.03.2017 roku gromadząc 520 uczniów z 27 szkół muzycznych regionu i 1 szkoły baletowej oraz 43 pedagogów (warsztaty *Solfège dalcroze'owski w szkole muzycznej I stopnia / kontynuacja* poprowadziła prof. AM dr hab. Anetta Pasternak), IX – 20.03.2018 roku, a wzięło w nim udział 27 zespołów wykonawczych: 22 klas I-III szkół muzycznych, 4 klas IV-VI szkół muzycznych oraz 1 szkoły baletowej. Łącznie Przegląd zgromadził 444 uczniów z 23 szkół oraz 45 pedagogów, reprezentujących 27 szkół regionu (warsztaty *Wykorzystanie dziecięcej instrumentalnej literatury muzycznej w działaniach metroritmicznych, instrumentalnych i interpretacyjnych na zajęciach rytmiki w klasach I-III w szkole muzycznej I stopnia* poprowadziła mgr Monika Kionka), X – 26.03.2019 roku, gromadząc 26 zespołów wykonawczych: 24 klas I-III szkół muzycznych oraz 2 klas IV-VI szkół muzycznych – łącznie 438 uczniów z 23 szkół oraz 40 nauczycieli reprezentujących 29 szkół regionu (warsztaty: *Wykorzystanie piosenek dydaktycznych w nauczaniu rytmiki i kształcenia słuchu w kl. I-III szkoły muzycznej I stopnia* poprowadziła mgr Hanna Górny-Janus), XI – 3 marca 2020 roku, gromadząc 31 zespołów wykonawczych: 28 klas I-III szkół muzycznych oraz 3 klas IV-VI szkół muzycznych. Łącznie Przegląd zgromadził 471 uczniów z 28 szkół oraz 44 pedagogów (warsztaty *Wpływ stymulacji wyobraźni i percepcji dźwiękowej na umiejętność analizy słuchowej* poprowadziła mgr Beata Maria Michniewicz).

Celem *Przeglądu Specjalności Rytmika Szkół Muzycznych II stopnia Regionu Śląskiego i Opolskiego* (początkowo *Przeglądu Wydziałów Rytmiki Szkół Muzycznych II stopnia Regionu Śląskiego*) jest porównanie osiągnięć edukacyjnych w procesie kształcenia

w dziedzinie rytmiki w specjalności rytmika w szkole muzycznej II stopnia, integracja środowisk pedagogicznych i uczniowskich w regionie śląskim oraz twórcza wymiana doświadczeń i konfrontacja metod pracy w ramach metody E. Jaques-Dalcroze'a. W ramach Przeglądu odbywa się szereg jednostek metodycznych z zakresu solfeżu dalcroze'owskiego, metrytmiki dalcroze'owskiej, muzycznej ekspresji ruchu i improwizacji fortepianowej w wykonaniu zgłoszonych zespołów rytmiki, spotkanie metodyczne dla pedagogów oraz koncert interpretacji ruchowo-przestrzennych muzyki. Przeglądy odbywają się na przełomie października i listopada – I Przegląd odbył się 30.09.2009 roku gromadząc 50 uczennic i 9 pedagogów z Bielska-Białej, Katowic i Zabrze, II – 18.10.2011 r. gromadząc 45 uczennic i 18 pedagogów z Bielska-Białej, Cieszyna, Częstochowy, Katowic i Zabrze, III – 30.10.2013 r. gromadząc 40 uczennic i 15 pedagogów z Bielska-Białej, Cieszyna, Częstochowy, Opola, Zabrze i Katowic, IV – 21.10.2014 r. gromadząc 29 uczennic i 20 pedagogów z Bielska-Białej, Bytomia, Cieszyna, Częstochowy, Opola, Zabrze i Katowic, V – 20.10.2015 r. gromadząc 53 uczennice oraz 13 pedagogów z Bielska-Białej, Cieszyna, Zabrze, Katowic i Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Bytomiu, VI – 26.10.2016 roku gromadząc 52 uczennice oraz 15 pedagogów z 5 szkół: z Bielska-Białej, Cieszyna, Zabrze oraz Katowic, jak również z Opola, VII – 17.11.2017 roku gromadząc 63 uczniów z 6 szkół oraz 17 pedagogów z 7 szkół: z Bielska-Białej, Cieszyna, Częstochowy, Zabrze, Katowic, Opola, VIII – 9.11.2018 roku, gromadząc 16 pedagogów oraz 57 uczniów z 6 szkół: z Bielska-Białej, Cieszyna, Częstochowy, Zabrze, Katowic, Opola. W IX Przeglądzie Specjalności Rytmika Szkół Muzycznych II stopnia Regionów Śląskiego i Opolskiego wzięli udział pedagodzy i uczennice łącznie z 7 szkół: 5 szkół muzycznych regionu śląskiego: Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II st. w Bielsku-Białej, Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Cieszynie, Zespołu Szkół Muzycznych w Częstochowie, Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Zabrzu oraz ZPSM-Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Katowicach, 1 szkoły z regionu opolskiego: Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Opolu, jak również Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych nr 1 w Rzeszowie. Jako obserwatorzy uczestniczyli też pedagodzy ze szkół muzycznych I stopnia i ze szkolnictwa powszechnego, a także studenci Specjalności Rytmika katowickiej Akademii Muzycznej. Łącznie Przegląd zgromadził 23 pedagogów oraz 66 uczniów z 7 szkół.

Od 2014 roku dzięki pomysłowi Anny Lipiec regularnie odbywają się zajęcia dla uczennic w ramach cyklu *Warsztaty prowadzone przez absolwentki Wydziału Rytmiki w Katowicach*. Do tej pory w akcji wzięły udział: Martyna Sojka, Katarzyna Kobielska, Marta Bromboszcz, Maria Bernaciak, Marta Kleszcz oraz Marta Polak. Uczennice i pedagodzy angażują się również w szkolną działalność edukacyjno-propagatorską, uczestnicząc w koncertach z cykli *Dziecięce Spotkania Muzyczne* oraz *Muzyczne Nastroje*, zainicjowanych przez prof. Mirosławę Knapik. Swe talenty improwizatorskie i kompozytorskie prezentują na odbywających się co pół roku popisach improwizacji fortepianowej, jak również koncertach z cyklu *Muzyka w czwartki*. Do tradycji przeszły szczególnie lubiane i cenione przez rodziców spotkania przedświąteczne, zawierające obszerny program poetycko-muzyczny o tematyce świąteczno-zimowej w wykonaniu uczennic wszystkich klas, podczas których mogą one popisać się nietypowymi zdolnościami i ukrytymi talentami, przede wszystkim z dziedziny sztuk plastycznych i świata teatru.

Talenty uczennic właśnie – w dziedzinie śpiewu, improwizacji fortepianowej, kompozycji oraz zakomponowania i interpretowania ruchem utworu muzycznego – zostały docenione w kilku konkursach o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim: I miejsce dla Kwintetu Wokalno-Instrumentalnego pod kierunkiem Aleksandry Maciejczyk w VIII Ogólnopolskim Konkursie Piosenki Jesiennej *Złota Polska Jesień* w Katowicach (2002 r.), II miejsce oraz Puchar Dyrektora Pałacu Młodzieży dla Zespołu *Vox Autumnalis* pod

kierunkiem Aleksandry Maciejczyk w IX Ogólnopolskim Konkursie Piosenki Jesiennej *Złota Polska Jesień* w Katowicach (2003 r.), III miejsce dla Martynty Sojki z zespołem pod kierunkiem Moniki Kionki w I Jesiennym Festiwalu Piosenki *Złota Polska Jesień* w Katowicach (2008 r.), III miejsce dla Olgi Czech, Weroniki Jędrzyk i Małgorzaty Szopy pod kierunkiem Aleksandry Maciejczyk w I Ogólnopolskim Konkursie Interpretacji Ruchowych Utworów Muzycznych im. Janiny Mieczysławskiej dla uczniów szkół muzycznych II stopnia w Łodzi (2013 r.), II miejsce dla Blanki Moryc pod kierunkiem Anny Lipiec w III Konkursie Interpretacji Ruchowych Utworów Muzycznych w Radomiu w ramach IV Spotkań z Rytmiką (2015 r.), I miejsce dla Pauliny Radzik z klasy improwizacji Barbary Dutkiewicz oraz wyróżnienia dla Blanki Moryc i Emilii Stalmach z klasy improwizacji Katarzyny Kobielskiej w Konkursie na piosenkę festiwalową Miejskiego Festiwalu Piosenki Przedszkolnej *Wesoły Mikrofon* (2016 r.), I miejsce dla Anny Czachowskiej z klasy improwizacji Aleksandry Rzepki, II miejsce ex aequo dla Pauliny Radzik z klasy Aleksandry Rzepki oraz Patrycji Marzec z klasy Barbary Dutkiewicz, a także III miejsce dla Joanny Garbacz z klasy Aleksandry Rzepki w *Spotkaniach Twórczości Dziecięcej ARTINO* w Tychach (2017 r.).

Sekcja Rytmiki współpracuje z szeregiem katowickich instytucji pedagogiczno-wychowawczych w ramach realizacji praktyk pedagogicznych: Miejskim Przedszkolem nr 13, Miejskim Przedszkolem nr 94, Miejskim Przedszkolem nr 34, Miejskim Przedszkolem nr 90, Domowym Przedszkolem, Niepublicznym Przedszkolem *Sezamkowo*, Niepublicznym Przedszkolem *Tęcza*, Niepublicznym Przedszkolem *Wesołe Siódemki*, Społecznym Przedszkolem Artystycznym Fundacji im. Krystyny Rudkowskiej w Katowicach oraz Miejskim Domem Kultury *Ligota*, obserwując zajęcia rytmiki, prowadzone przez absolwentki: Danutę Brandys, Aleksandrę Gąsiorczyk, Olgę Czech oraz Agatę Szymałę-Złocką oraz doświadczonego pedagoga rytmiki w przedszkolu Panią Teresę Adamus.

Do stałych inicjatyw należy udział uczennic w koncertach finałowych kolejnych edycji *Miejskiego Festiwalu Piosenki Przedszkolnej „Wesoły Mikrofon”*, zainicjowanego przez absolwentkę Danutę Brandys, a organizowanego przez Miejski Dom Kultury w Katowicach-Ligocie oraz cyklicznej imprezie szkolnej – Koncercie klas I i II. Do tradycji weszły również wycieczki integracyjne uczennic i pedagogów do instytucji kultury i sztuki, organizowane przez Aleksandrę Rzepkę. Wiedzę z tego zakresu ze szczególnym uwzględnieniem metody rytmiki, choreografii i tańca propagowała systematycznie Monika Kionka, przygotowując wystawy tematyczne w ramach gazetki ściennej. Zwyczajowo powstawały tworzone przez nią plakaty rekrutacyjne, reklamujące Sekcję Rytmiki. Począwszy od roku 2019 zadania te przejęła mgr Katarzyna Kobielska.

Uczennice oraz pedagodzy biorą także udział w imprezach o zasięgu międzynarodowym. W 2013 roku propagowali metodę E. Jaques-Dalcroze’a w ramach projektu *Muzyka łączy podczas 27. Dni Muzyki Dolnej Saksonii* w Hanowerze. W 2015 roku uczestniczyli w *Międzynarodowym Seminarium Metody Emila Jaques-Dalcroze’a – Solfeż*, prowadzonym przez prof. Johna Stevensona (USA), a zorganizowanym przez Akademię Muzyczną w Katowicach. W latach 2016 i 2017 reprezentowali szkołę na koncertach *Rock pop jazz* w ramach projektu SZTUKA V4 z udziałem 5 szkół muzycznych krajów Grupy Wyszehradzkiej w Słowackim Teatrze Narodowym w Bratysławie. W 2017 roku aktywnie włączyli się w działania organizowane przez katowicką Akademię Muzyczną – lekcje pokazowe, warsztaty i koncerty w ramach *Polsko-Tajwańskiego Seminarium Metody Emila Jaques-Dalcroze’a*, jak również prezentacje dydaktyczno-artystyczne dla prof. Johna Habrona z Royal Northern College of Music w Manchesterze (UK). W 2019 roku pod okiem dr Anny Lipiec na zaproszenie prof. AM dr hab. Anetty Pasternak wszystkie uczennice wystąpiły w koncercie inauguracyjnym *The 4th International Conference of Dalcroze Studies The*

listening body in action!, która odbyła się w dniach 28.07-2.08.2019 r. w Katowicach. Wystąpiły wspólnie ze studentami Specjalności Rytmika katowickiej Akademii Muzycznej, uczennicami Wydziału Rytmiki ZSM nr 1 w Rzeszowie oraz studentami Dalcroze Society of Taiwan w interpretacji *Krzesanego* Wojciecha Kilara. Oprócz tego uczennice, przygotowane przez dr Annę Lipiec, dr Aleksandrę Maciejczyk oraz mgr Monikę Kionkę zaprezentowały się na dwóch koncertach pod tytułem *Musical expression in Polish Secondary Music School*. Centralnym wydarzeniem było jednak 90-minutowe Sympozjum *Embodiment of music through various activities on the Eurhythmics Specialty in Stat Secondary Music School in Katowice*, podczas którego dr Aleksandra Maciejczyk, dr Anna Lipiec oraz mgr Aleksandra Rzepka szczegółowo przedstawiły w formie prezentacji multimedialnej, wykładu i zajęć praktycznych z uczennicami, działalność Sekcji Rytmiki.

Do chwili obecnej Sekcja Rytmiki może się poszczycić wychowaniem 49 roczników nauczycielek rytmiki – łącznie 197 absolwentek. Kształciły się one pod kierunkiem następujących pedagogów: Przedmiot *Rytmika* – Ewa Nowak, Ewa Krym, Iwona Mida (Szupiluk), Grażyna Piskorz, Izabela Ziętek, Anna Raubo (Matura), Anna Czyrek, Mirella Warzecha, Aleksandra Maciejczyk (Bobrzyk), Anna Lipiec (Szczepańska), Aleksandra Rzepka, Monika Kionka (Dydak), Iga Eckert (Mierzejewska), Katarzyna Majerczyk (Kobielska); przedmiot *Technika ruchu* – Ewa Nowak, Iwona Mida (Szupiluk), Grażyna Piskorz, Iwona Ludyga, Barbara Dutkiewicz, Anetta Pasternak, Izabela Ziętek (Szewczyk), Mirella Warzecha, Anna Raubo (Matura), Anna Czyrek, Aleksandra Maciejczyk (Bobrzyk), Anna Lipiec (Szczepańska), Monika Kionka (Dydak), Iga Eckert (Mierzejewska), Aleksandra Rzepka, Katarzyna Majerczyk (Kobielska); przedmiot *Metodyka nauczania rytmiki* – Ewa Nowak, Ewa Krym, Grażyna Piskorz, Magdalena Łazarz, Aleksandra Maciejczyk (Bobrzyk), Barbara Dutkiewicz, Monika Kionka (Dydak); przedmiot *Improwizacja fortepianowa* – Eleonora Grządziel, Ewa Nowak, Mirosław Bliwert, Zbigniew Kalemba, Eugeniusz Knapik, Barbara Łankowska-Guzy, Aleksandra Włodarczyk, Józef Podleski, Teresa Kozłowska, Iwona Mida (Szupiluk), Grażyna Piskorz, Magdalena Łazarz, Izabela Ziętek (Szewczyk), Barbara Dutkiewicz, Aleksandra Maciejczyk (Bobrzyk), Anna Lipiec (Szczepańska), Monika Kionka (Dydak), Iga Eckert (Mierzejewska), Aleksandra Rzepka, Katarzyna Majerczyk (Kobielska); przedmiot *Zespół rytmiki* – Izabela Ziętek (Szewczyk), Anetta Pasternak, Anna Czyrek, Aleksandra Maciejczyk (Bobrzyk), Monika Kionka (Dydak), Anna Lipiec (Szczepańska), Barbara Dutkiewicz, Iga Eckert (Mierzejewska), Katarzyna Majerczyk (Kobielska); przedmiot *Emisja głosu* – Tamara Myślińska, Ramona Kuźnik-Glenszczyk, Mirosława Knapik, Bogumiła Leńska, Anna Raubo (Matura), Aleksandra Maciejczyk (Bobrzyk), Monika Kionka (Dydak), Iga Eckert (Mierzejewska); przedmioty *Pedagogika i Psychologia* – Elżbieta Hałgas, Gabriela Siwy, Edmund Gruszka, Mariusz Podolski, Jolanta Szlezyngier-Gralewska, Małgorzata Gondek; przedmiot *Dziecięce instrumenty perkusyjne* – Zbigniew Bąk, Janina Romanowska; przedmiot *Kontrapunkt* – Mieczysław Szczygieł, Piotr Radko, Irena Frączek, Artur Stachowski.

Historia i działalność Sekcji Rytmiki stały się tematem trzech prac magisterskich, napisanych w Akademii Muzycznej w Katowicach. W roku 2000 obroniona została praca pt.: *Działalność Wydziału Rytmiki Państwowego Liceum Muzycznego im. Karola Szymanowskiego w Katowicach* autorstwa Aleksandry Bobrzyk (obecnie Maciejczyk), napisana pod kierunkiem Iwony Midy, w 2015 roku praca pt.: *Interpretacje ruchowo-przestrzenne w działalności koncertowej Wydziału Rytmiki w Państwowej Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej II stopnia im. Karola Szymanowskiego w Katowicach* autorstwa Katarzyny Kobielskiej (obecnie Majerczyk), napisana pod kierunkiem Barbary Dutkiewicz, natomiast w roku 2019 praca *Zagadnienie improwizacji fortepianowej w działalności pedagogicznej i koncertowej Wydziału Rytmiki Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. im. K. Szymanowskiego w Katowicach* autorstwa Marty Skóry (z. d. Bromboszcz), również

stworzona pod kierunkiem Barbary Dutkiewicz. Wszystkie trzy prace – napisane przez absolwentki oraz pod kierunkiem absolwentek – są niewątpliwie cennym wkładem w proces utrwalania i archiwizacji dokonań pedagogiczno-artystycznych pedagogów i uczennic Sekcji Rytmiki.

W roku 2019/2020 w Sekcji Rytmiki kształcą się 24 uczennice pod opieką sześciu pedagogów przedmiotów kierunkowych oraz liczego grona nauczycieli fortepianu z Sekcji fortepianu, organów i akordeonu, kierowanej przez Jacka Kiczkę. Obecnie edukują się w zakresie następujących przedmiotów: *Rytmika* (pedagodzy: Anna Lipiec, Aleksandra Maciejczyk), *Technika ruchu* (pedagodzy: Anna Lipiec, Katarzyna Majerczyk), *Fortepian* (pedagodzy: Sabina Balczarczyk, Marek Ciepierski, Teresa Drabczyk, Andrzej Filipek, Andrzej Jungiewicz, Jacek Kiczka, Sebastian Nawrocki, Bernadeta Stańczyk, Marzena Lempa, Maria Daroch), *Improwizacja fortepianowa* (pedagodzy: Barbara Dutkiewicz, Anna Lipiec, Aleksandra Rzepka, Katarzyna Majerczyk), *Zespół rytmiki* (pedagog: Katarzyna Majerczyk), *Metodyka nauczania rytmiki* (pedagog: Aleksandra Maciejczyk), *Emisja głosu* (pedagog: Aleksandra Maciejczyk), *Pedagogika* (pedagog: Małgorzata Gondek) i *Psychologia* (pedagog: Małgorzata Gondek).

Kierownik Sekcji Rytmiki, Chóru i Orkiestry dr Aleksandra Maciejczyk